

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda și Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către condamnatul Pușca Ilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe

Pușca Ilia Ivan, născut la 08 septembrie 1969, originar și domiciliat în s. Hîrtopul Mic, r-nul Criuleni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 25.11.2014 - 30.12.2014 (prima instanță);
2. 02.02.2015 - 05.05.2015 (instanța de apel);
3. 04.12.2015 - 29.03.2016 (instanța de recurs în anulare).

Asupra recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 30 decembrie 2014, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, Pușca Ilia a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art. 103 Cod penal s-a aplicat în privința inculpatului Pușca Ilia tratament medical forțat împotriva alcoolismului.

2. Potrivit sentinței menționate, Pușca Ilia la data de 08 octombrie 2014, aproximativ la ora 21.30, aflându-se la domiciliul său situat în satul Hîrtopul Mic, raionul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict cu soția sa, Pușca Elena, născută la 06 iunie 1967, unde manifestând un comportament violent față de ultima, cu un scaun din lemn, i-a aplicat două lovituri în regiunea capului, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 139 din 09 octombrie 2014, traumă cranio-cerebrală închisă, edem pe cap, hemoragie în țesuturile moi ale capului, fractura oaselor bolții și bazei craniului, leziuni ce se califică ca vătămări grave, în rezultatul cărora a survenit decesul soției sale, Pușca Elena.

Până la cercetarea judecătorească între inculpat, asistat de avocat și procuror a fost

încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, care a fost acceptat prin încheierea instanței de judecată din 19 decembrie 2014.

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul Pușca Ilia a declarat recurs, potrivit căruia solicită casarea parțială a sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care solicită aplicarea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2015, recursul depus de către inculpatul Pușca Ilia a fost respins ca depus peste termen, și menținută sentința fără modificări.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, sentința a fost pronunțată public la data de 30.12.2014, fiind recepționată de participanții la proces în aceeași zi, semnând despre acest fapt în recipisa anexată la materialele cauzei penale (f.d. 109), inclusiv de inculpatul Pușca Ilia.

La data de 17 ianuarie 2015, inculpatul Pușca Ilia a depus cerere de recurs împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 30 decembrie 2014 prin care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde (f.d. 111).

Astfel, instanța de apel a constatat că conform materialelor cauzei penale, sentința a fost pronunțată la 30.12.2014, iar potrivit recipisei (f. d. 109) participanții la proces au primit în aceeași zi copia sentinței Judecătoriei Criuleni din 30 decembrie 2014, însă inculpatul Pușca Ilia a atacat-o cu recurs abia la data de 17.01.2015 (f. d. 111), fapt ce se confirmă prin recipisa eliberată de șeful penitenciarului nr.13, fiind expediată prin poșta în adresa instanței la data de 19.01.2015, fapt ce se confirmă prin plicul anexat la materialele cauzei penale (f.d. 113), adică peste 16 zile, fiind omis termenul de 15 zile.

Din considerentele menționate, instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatul Pușca Ilia a omis termenul de depunere a recursului, fără careva motive întemeiate. Dînsul n-a prezentat în ședința instanței de recurs careva argumente sau probe care ar fi demonstrat că dînsul a omis termenul din careva motive întemeiate.

Totodată, instanța de apel a reținut, că în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către CEDO și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin

neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Pușca Ilia a avut toate posibilitățile de a înainta recurs în termenii legali, însă dînsul a omis aceste termene, fără careva motive întemeiate.

5. Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs în anulare de către condamnatul Pușca Ilia, prin care a solicitat admiterea lui, casarea integrală a hotărîrilor judecătorești, cu remiterea cauzei la rejudecare în ordine de apel, în alt complet de judecată. În cererea de recurs în anulare condamnatul invocă că a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, solicitînd să-i fie dispusă rejudecarea cauzei la o altă instanță de apel.

6. Judecînd recursul în anulare declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrilor judecătorești **după epuizarea căilor ordinare de atac**.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la **judecarea cauzei**, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărîrilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Raportînd normele citate la textul recursului declarat, se constată că recurentul nu invocă un viciu fundamental, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi

afectat hotărârea atacată, omițându-se cu desăvârșire argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens, dar critică pedeapsa prea aspră, care este echitabilă și în limitele legii penale

Așadar, se constată că autorul recursului nu a respectat cerințele legale și a neglijat prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală - cea mai esențială cerință față de recurs - nu a invocat concret unul din temeiurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, conținutul acestuia și argumentarea din punct de vedere nu al stării de fapt, ci al problemei de drept, ce este incidentă cauzei și dacă aceasta are importanță pentru jurisprudență.

Or, în atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că recursul în anulare, declarat de condamnat, nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în articolele specificate, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare al condamnatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

7. În conformitate cu art. art. 457, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul în anulare declarat de către condamnatul Pușca Ilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe **Pușca Ilia Ivan**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 aprilie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Moraru Petru